

A migrációs igazgatásra felkészítés akkreditálása a rendészeti felsőoktatásban

The accreditation of the preparatory training for the management of migration affairs within the framework of the Law enforcement higher education

---

Hautzinger Zoltán

Dr. PhD. oktatási dékánhelyettes, habilitált egyetemi docens, tanszékvezető
rendőr ezredes

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Rendészettudományi Kar
hautzinger.zoltan@uni-nke.hu

Magyar
Közszolgálati
Egyetem

Absztrakt

Cél: A tanulmány a rendészeti felsőoktatásban, az államtudományi képzési terület részeként egy évtizede létesített migrációs (idegenrendészeti és menekültügyi) igazgatásért felelős képzés akkreditálását és fejlesztését kívánja bemutatni. Olyan fejlődési ívet kíván felvázolni ez az írás, amelyben jól látható, hogyan indult el a migrációs rendészeti felsőoktatás, és alakult át később rendőrtiszti képzéssé.

Módszertan: A tanulmány leírja és bemutatja azokat a szempontokat, amelyek révén a már működő rendészeti alapképzési szakokon létrejött a migrációval összefüggő hatósági jogalkalmazási tevékenységre felkészítő civil, valamint később rendőri alapképzettséget biztosító szakirányok.

Megállapítások: A tanulmány bizonyítani kívánja, hogy a migrációs igazgatásra felkészítés szerves része a rendészeti felsőoktatásnak, valamint, hogy a képzés fejlesztése ugyanolyan kötelezettsége és érdeke a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karának, mint bármely más, hagyományos rendőri feladatra történő felkészítés esetében.

Érték: Az írás tudományos és szakmai értéke, hogy forrásul szolgáljon az olvasó számára a rendészeti felsőoktatás egyes szegmenseinek megértéséhez, különösen azokhoz, amelyek feladata a migrációval és a külföldiekkel összefüggő hatósági jogalkalmazási tevékenységekre történő felkészítés.

Kulcsszavak: migráció, rendészeti felsőoktatás, államtudomány, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság

Abstract

Aim: The study intends to introduce the accreditation and the improvement of the training of the migration (Aliens Policing and Asylum) management, being established a decade ago, and the part of the political science in the framework of the law enforcement higher education. This study requires to outline a development trajectory, in which how the law enforcement higher education of migration started and how it was altered into the subsequent law enforcement officer training are well reflected.

Methodology: The study describes and introduces those viewpoints by which the civil, and subsequently the law enforcement basic training specialisations were created on the current law enforcement basic training specialisations, entwined with migration and law enforcement activities.

Findings: The study intends to prove, that the preparation for the migration management is an integral part of the law enforcement higher education, in addition, the improvement of this training has to be the same obligation and concern of the Faculty of Law Enforcement of the University of Public Service as the training for any other traditional law enforcement task.

Value: The scientific and the professional value of the paper is, that it creates a resource for the reader so that he might understand the certain segments of the law enforcement higher education, in particular those tasks which are related to the preparation of enforcement activities in connection with the migration and foreigners.

Keywords: migration, law enforcement higher education, training field of political science, National Directorate-General for Aliens Policing

A migrációs rendészeti felsőoktatás mibenléte

Napjainkban a migrációs rendészeti felsőoktatás – a hazai rendőrtiszti és más rendvédelmi szervek (büntetés-végrehajtási szervezet, katasztrófavédelem, Nemzeti Adó- és Vámhivatal) tisztjeinek képzéséhez hasonlóan – kizárólag a Nemzeti Közszerződési Egyetem képzési rendszerének elemeként, pontosabban az államtudományi képzési terület részeként valósulhat meg. Maga a migrációs rendészeti felsőoktatás egy úgynevezett sui generis kifejezés, amely egymással koherens összetevőkből áll.

Migrációs a képzés, mivel egyfelől a migráció igazgatásra kijelölt hatósági feladatokra készít fel, másfelől alapvető ismeretanyagként magában foglalja a migráció elméletével és történetével összefüggő alapvető tudnivalókat. E képzés legfontosabb küldetése, hogy az általános idegenrendészeti hatóság¹ feladataira készítsen fel, így a migrációelméleti tantárgyakon kívül az idegenrendészeti és a menekültügyi hatósági jogalkalmazói tevékenység elméleti és gyakorlati kompetenciáinak részleteit tartalmazza. Ennek révén a képzésért külön oktatási szervezeti egység, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem alapításával egyidejűleg létrejött Bevándorlási Tanszék a felelős, amelynek személyi feltételeit kezdetől fogva az általános idegenrendészeti hatóság biztosítja.

Rendészeti a képzés, mert a migrációs szakmai tananyag nem önálló módon létezik, hanem szakirányként integrálódik a Rendészettudományi Karon akkreditált rendészeti alapképzési szakba, illetve a rendészeti igazgatási alapképzési szakba. Mindkét szakra jellemző, hogy az ismeretek általános egyetemi, illetve rendészettudományi ismeretanyag mellett kiterjednek – szakiránytól függően – más rendészeti hivatásrendek (például határrendészet, közlekedésrendészet, igazgatásrendészet vagy éppen a bűnüldözés) szakmai ismereteire. E rendészeti természet tehát a migrációs képzés számára azt szavatolja, hogy olyan tisztviselőket képezzenek, akik nemcsak a migrációs ügyintézéshez kapcsolódó feladatokkal vannak tisztában, hanem a bűnügyi tudományokkal, valamint a rendészeti eszközrendszerrel és módszerekkel is. Amíg azonban a rendészeti alapképzési szakban a migrációs képzés mint – bevándorlási szakirány – önálló rendőr tisztjelölti minőségben jelenik meg, addig a rendészeti igazgatási szakon belül a migrációs szakirány nem biztosít rendőri szakképzettséget. Ennek okán a migrációs rendészeti felsőoktatás is elhatárolható migrációs rendőrtisztképzésre és migrációs rendészeti képzésre.

Felsőoktatás körébe tartozik a képzés, hiszen annak legfontosabb képzési és kimeneti követelményeit jogszabály határozza meg.² Ez konkrétan leírja, hogy a migrációs szakirányon rendészeti igazgatásszervező végzettséget, a bevándorlási szakirányon pedig rendőrtisztvi végzettséget igazoló oklevelet szerzők milyen kompetenciákkal (tudással, képességgel, attitűddel) kell rendelkezniük, illetve mi jellemzi autonómiájukat, felelősségüket.

A migrációs rendészeti felsőoktatás tehát egy nem önmagában létező, zárt rendszert jelent, hanem az általános rendészeti felsőoktatás szerves részeként, aszerint megkülönböztetve, hogy a képzés alanya rendőrtisztként (rendészeti

---

1 2000–2017 között Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal; 2017–2019 között Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal, 2019. július 1-jétől Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság.

2 Az államtudományi képzési területen szerezhető képesítések jegyzékéről és a képzések képzési és kimeneti követelményeiről szóló 222/2019. (IX. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: KKK)

alapképzési szak bevándorlási szakirány), avagy migrációs tisztviselőként (rendészeti igazgatási szak migrációs szakirány) kíván a jövőben elhelyezkedni. E tanulmány e felsőoktatási rendszer fejlődését és aktuális helyzetét kívánja bemutatni.³

A migrációs rendészeti felsőoktatás kialakulása; a migrációs szakirány

A migrációval összefüggő rendészeti tevékenységekre és hatósági jogalkalmazási feladatokra történő felkészítés felsőoktatási kereteinek kidolgozása már az általános idegenrendészeti hatóság felállítását követően⁴, viszonylag rövid időn belül megfogalmazódott a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal vezetése részéről. Az Európában is egyedülinek mondható, úgynevezett migrációs ügyintézői vagy menedzsment képzés (Hornyik, 2020) szervezeti és működési feltételei kialakításának egyik legfontosabb előzménye a többi közigazgatási szervnél is fokozottabb módon jelen lévő pályaelhagyási helyzet (fluktuáció) miatt szükségszerűvé vált szakmai utánpótlás biztosítása volt. E törekvés eredményeként kezdte meg működését a 2012/2013. tanévben a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Bevándorlási és Állampolgársági Tanszéke, illetve indult el a rendészeti igazgatási szak migrációs szakiránya. E fejlemények ugyan azonnal nem tudták orvosolni a fluktuációból eredő szakemberhiány folyamatos pótlását, de – Végh Zsuzsanna szerint – szinte azonnal érdeklődést és osztatlan elismerést váltottak ki a hazai együttműködő, illetve a tagállami partnerszervezetek részéről (Végh, 2021).

A migrációs ügyintézői képzés létesítése és tanszéki szervezeti kialakítása a rendészettudományon belül kézenfekvő volt. Ugyan e kezdeményezés az idegenrendészeti, menekültügyi és állampolgársági ügyek közigazgatási feladatkörbe tartozása okán akár a közigazgatástudományi felsőoktatás része is lehetett volna⁵, a tanszék és a migrációs ügyintézői képzés az egyes képzési és kimeneti követelmények hatékonyabb megvalósulása miatt, ezen belül a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal által végzett hatósági tevékenységének erős rendészeti kötődése okán a rendészeti felsőoktatás szervezetében jött létre.

---

3 Szerző gondolatai ebben a témában már konferenciaközlemény formájában részben megjelentek (Hautzinger, 2019).

4 A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal felállításának háttéréről lásd bővebben Végh Zsuzsanna tanulmányát (Végh, 2019).

5 A képzés és a tanszéki szervezet kialakításának konkrét előkészületei a 2011. évben kezdődtek el, amikor a közigazgatási képzésért a Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kara volt felelős. Ez az egyetemi kar a 2012. évtől mint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem önálló kara működött tovább.

Így az előkészületek a Rendőrtiszti Főiskolán kezdődtek meg érdemben, míg maga a konkrét működés pedig már a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán.

A nappali munkarendben 2012. és 2023. évek között működő, míg levelező munkarendben 2013. évtől folyamatosan elindított migrációs szakirány legfontosabb szerepe – a fentebb már említett migrációs ügyintézői utánpótlás biztosítása mellett – az volt, hogy olyan ismereteket adjon tovább a hallgatók részére, amelyek révén megfelelő közigazgatási és rendészeti tudás birtokában láthatják el hatósági jogalkalmazói feladatukat. E képzés azonban – noha rendőri szakképesítést nem biztosított – kezdettől fogva sem volt mentes a szükséges rendészeti tanulmányi követelmények teljesítésétől. A képzés rendészeti jellege abban öltött testet, hogy a hallgatók számára fontos szempontként jelent meg, hogy átfogó ismereteket szerezzenek rendészeti eszköz- és módszertani ismeretekből, a bűnügyi tudományokból (kriminológia, kriminalisztika) és a büntető-jogtudományokból (büntetőjog, büntető eljárásjog). Nem igényelte azonban, hogy olyan általános rendőri gyakorlati ismereteket szerezzenek, amelyek az egyes rendőri intézkedések taktikájára vagy lélektanára vonatkoznak, valamint azt sem, hogy a határrendészetten kívül más szakrendészeti tudnivalók is megjelenjenek a tananyagban.

A migrációs felsőoktatás kialakításának jól artikulált célja kezdetben a rendészeti igazgatásszervezői, hivatali érdek kielégítése volt, amelynek keretében olyan általános szakmai kompetenciákat kellett többek között előtérbe helyezni mint

- a közszolgálat szervezetének, hivatásrendjének,
- a rendészet történetének és legfontosabb törvényszerűségeinek,
- a hazai rendészeti, nemzetbiztonsági szféra rendszerének,
- a vonatkozó alkotmányjogi, közigazgatási jogi és büntetőjogi szabályozásnak,
- a bűnüldözési, kriminalisztikai eszközök és módszerek alkalmazásának,
- a rendészettudományt támogató további bűnügyi (kriminológiai) és más társadalomtudományok (pszichológia, szociológia) alapjainak,
- a közbiztonság és a közrend védelmének, valamint
- a nemzetközi és bűnügyi együttműködés alapintézményeinek az ismerete.

Fenti általános tudnivalók mellett természetesen gondot kellett fordítani szakmai ismeretek fejlesztésére is. Ezek keretében kiemelendő, hogy a végzettséget megszerző személy úgyis mint rendészeti igazgatásszervező:

- részletesen ismeri a migrációt kiváltó legfontosabb tényezők rendszerét, a migráció kutatásának alapfogalmait, illetve az ezzel összefüggő migrációkutatási elméleteket;
- széles körű ismeretekkel rendelkezik a hazai, külföldiekre vonatkozó jogi szabályozás fejlődésével kapcsolatban;

- rendszerszerű és alapos ismeretekkel rendelkezik a hazai menekültügyi szabályozás fejlődéséről és az aktuális jogszabályi környezetről;
- mélységében ismeri a hazai és európai uniós idegenrendészeti szabályozási rendszereket és vonatkozó jogszabályokat;
- birtokában van a munkája során esetlegesen alkalmazandó állampolgársági szabályozással kapcsolatos ismereteknek;
- alaposan ismeri a hazai migrációval kapcsolatos állami szervek felépítését, valamint szervezeti és működési rendjét;
- munkája során rutinszerűen képes alkalmazni a képzés alkalmával elsajátított jogszabályokat;
- képes a menekültügyért és a bevándorlásügyért felelős szerv központi és területi szerveinél szakmai ügyintézői feladatok hatékony ellátására;
- együttműködik a külföldiekkel összefüggő hatósági jogalkalmazói tevékenységet ellátó rendvédelmi és civil szervezetekkel;
- kezeli és alkalmazza a munkája során szükséges (migrációs) informatikai rendszereket;
- a menekültügyért és a bevándorlásügyért felelős szerv szervezeti egységénél vezetői feladatokat képes ellátni.

A migrációs ügyintézői képzés nappali tagozaton mindaddig képes volt betölteni a fentiekben részletezett szerepét, ameddig az általános idegenrendészeti és menekültügyi hatóság közigazgatási szervként működött. Emellett e képzés hasznos felsőfokú ismeretszerzési ajánlatnak bizonyult levelező munkarendben is. Különösen népszerűnek tekinthető levelező tagozaton e képzés a rendőrség hivatásos állománya körében, akik annak ellenére jelentkeznek nagy számban e szakirányra, hogy maga a képzés rendőri szakképzettséget nem biztosít, annak elvégzését követően az oklevelet szerzett hallgatók közvetlenül tiszti rendfokozatba nem nevezhetők ki.

A migrációs rendészeti felsőoktatás továbbfejlesztése; a bevándorlási szakirány

A migráció rendészetére felkészítő felsőoktatás fejlesztésében konkrét mérföldkőnek tekinthető az a jogalkotói döntés, amelynek révén az általános idegenrendészeti hatóság rendvédelmi szervvé alakult át 2019. július 1-jétől. E határozott szervezetátalakítás mögött olyan racionális indokok fogalmazódtak meg, mint a külföldiekkel összefüggő hatósági jogalkalmazási jogkörök rendészeti igazgatási természete, avagy annak ténye, hogy az idegenrendészeti feladatok

ellátása alapvetően a közbiztonság és a közrend védelme érdekében valósulnak meg. Ennek az érdekeknek a biztosítása pedig az Alaptörvény rendelkezésének értelmében is a rendőrség első számú feladatai körébe tartozik.

Az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság megalakulásával a rendészeti felsőoktatás részeként akkreditált migrációs igazgatási képzés már nem volt alkalmas arra, hogy a szakmai tudásanyag mellett egyúttal a rendőri hivatásos szolgálati jogviszonyhoz illő szakmai utánpótlásról is gondoskodjon.⁶ Az általános idegenrendészeti feladatok – a külföldiek igazgatása és a menedékjogi eljárás – teljes spektrumának rendőri tevékenység keretei közé vonásával bekövetkezett paradigmaváltás megkövetelte, hogy a migrációs igazgatási (ügyintézői) képzés konkrét rendőri szakmai tartalommal egészüljön ki. Ez a Nemzeti Közszerzői Egyetem Rendészettudományi Karán csak egy új, önálló, az általános – nyolc féléves időtartamú – rendőrtiszt-képzéshez szervesen igazodó szakirány létesítésével vált megvalósíthatóvá.

A rendőri és migrációs igazgatási képzési célokat egyaránt magába foglaló szakirány a rendészeti alapképzési szak részeként kapott helyet az államtudományi képzésben.⁷ E szakirány rendőri szakmai képzési jellege azt jelenti, hogy – ellentétben a civil szakirány esetében leírtakkal – az itt oklevelet szerző hallgatókat rendőrtisztté avatják. Emiatt a hallgatók az egész képzésük során nemcsak a migrációval és a külföldiekkel összefüggő hatósági jogalkalmazás kérdéseivel ismerkednek meg, hanem rendőrtisztjelöltként közvetlen részesei lesznek a rendőri szakképzés megszerzését biztosító kurzusoknak és gyakorlatoknak, nem utolsósorban a rendvédelmi szolgálati jogviszonnyal együtt járó viselkedési és magatartási szabályok elsajátításának (rendészeti szocializáció). Ehhez még hozzátartoznak azok a szakmai gyakorlatok, amelyek a rendőri alapszolgálatához tartoznak, ennél fogva a bevándorlási szakirány rendőrtisztjelölt hallgatói nemcsak az idegenrendészeti hatósághoz, hanem az általános rendőrségi feladatokat ellátó szervezet kötelékében is kell, hogy szakmai gyakorlatot teljesítsenek.

A rendőrtisztjelöltek bevonását jelentő képzés eredményes megvalósításához kapcsolódó követelmények továbbá fokozottabb felelősséget támasztanak a hallgatók kiválasztása terén a beiskolázásért felelős idegenrendészeti rendőri szerv, illetve a rendészettudományi képzőhely számára is. Az újabb képzési struktúra ennél fogva az eddigi, a közigazgatási szervezetet nem jellemző

---

6 Az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság megalakulása azt is jelentette, hogy a hatósági döntéshozatalért a rendőrség hivatásos állományába tartozó személyek (rendőrök) váltak felelőssé.

7 Az államtudományi képzési területen szerezhető képesítések jegyzékéről és a képzések képzési és kimeneti követelményeiről szóló, 2019. szeptember 25-én kihirdetett kormányrendelet rendelkezik az e feltételeknek megfelelő bevándorlási szakirányról is.

humánpolitikai döntéseket és toborzómunkát igényel, amelynek vizsgálata önálló tanulmányt igényel.⁸

A képzéshez kapcsolódó szorosabb oktatásszervezési tételekre visszatérve, a vonatkozó KKK által behatárolt képzési és kimeneti követelmények egyfelől az államtudományi képzési terület egészére, másfelől minden rendvédelmi hivatásrend esetében tartalmazznak úgynevezett közös kompetenciákat, harmadrészt pedig konkrétan meghatározzák a bevándorlási szakirányon végzett rendőrtisztekkel szemben támasztható szakmai követelményeket.

Az államtudományi képzési területen leíró általános jellemzők, kompetenciák körébe a rendészeti képzésekre adaptálható módon olyan példákat találunk, mint például:

- átfogóan ismerje a közszolgálat – hivatásrendjétől eltérő – további területeinek alapvető tudásanyagát;
- összességében átfogó képpel rendelkezzen a közszolgálat intézményrendszerének felépítéséről, egyes kiemelt szerveinek működéséről, működésük céljáról, vezetés-irányítási rendszerükről és a közszolgálati hivatás-etika elvárásairól;
- legyen felkészült arra, hogy későbbi munkavégzése során hatékonyan tudjon együttműködni a közszolgálat más területein dolgozókkal, illetve ennek az együttműködésnek a keretében legyen képes működtetni a normál működési rendtől eltérő, különleges viszonyok között a hivatásrendjére jellemző szervezeteket;
- bírjon közös közszolgálati érték- és fogalomkészlettel, avagy
- legyen nyitott a szakterületén zajló technológiai fejlesztés és innováció megismerésére.⁹

Az úgynevezett szakmai kompetenciákat a kormányrendelet a bevándorlási rendőrtiszt, a büntetés-végrehajtási tiszt, a határrendészeti rendőrtiszt, az igazgatásrendészeti rendőrtiszt, a közlekedésrendészeti rendőrtiszt, közrendvédelmi rendőrtiszt, a vám- és pénzügyőr hivatásrendekre határozza meg. Ezek szerint¹⁰ a rendészettudományi képzésben tisztjelölt jogállású hallgatóként oklevelet szerző tisztnek az alábbi kompetenciákkal kell rendelkeznie.

---

8 A rendészeti felsőoktatással kapcsolatos hallgatói kiválasztást illetően napvilágot látott legutóbbi kutatás szerint a felvételt nyert tisztjelölt hallgatók jól kimutatható, visszatérően jelentkező problémákkal szembesülnek (Christián & Erdős, 2020).

9 Vö. KKK 1. sz. melléklet.

10 Vö. alapképzési szakok jegyzéke KKK 2. sz. melléklete.

a) Tudása

- Behatóan ismeri a rendészet, rendvédelem történetét, tisztában van a rendészetelmélet legfontosabb irányjaival.
- Rendelkezik általános vezetés- és szervezéselméleti, gazdálkodási, valamint menedzsment ismeretekkel.
- Szakterületével összefüggően átfogó jogi, alkotmányjogi, büntetőjogi, büntető eljárásjogi, közigazgatási jogi, rendészeti hatósági eljárásjogi, rendészeti civiljogi, nemzetközi és európai uniós jogi, egyéb, a szakirányhoz kapcsolódó jogszabályi ismeretekkel rendelkezik.
- Mélyreható kriminalisztikai – technikai, taktikai, metodikai – ismeretekkel rendelkezik.
- Beható kriminológiai ismeretekkel rendelkezik.
- Tisztában van a szakterületéhez kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai, etikai, szociológiai és kommunikációs ismeretekkel.
- Beható tájékozódási, térképészeti és geoinformációs ismeretekkel rendelkezik.
- Ismeri a rendészeti, rendvédelmi szervek felépítését, működését és a tevékenysége során alkalmazott elveket, eljárásokat és eszközöket.
- Mélyreható elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik a közbiztonság és a közrend megszervezése, vezetése és fenntartása terén.
- Alaposan ismeri a rendészeti vezetés és irányítás, valamint az alárendelt napj szolgálati életének gyakorlatára vonatkozó témaköröit.
- Széleskörűen és rendszerszerűen ismeri a parancsnoki, oktatói, nevelő-oktatói tevékenység végzéséhez szükséges tudnivalókat.
- Mélyrehatóan ismeri a rendvédelmi tevékenység során a törzstiszti feladatok végrehajtására vonatkozó előírásokat.
- Mélységében és átfogóan ismeri és alkalmazni tudja a humánerőforrás-gazdálkodási ismereteket.
- Jól ismeri a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél működő informatikai eszközöket, alkalmazásokat és rendszereket, valamint a speciális technikai eszközöket és csúcstechnológiai megoldásokat.
- Alapszinten ismeri a hazai és a nemzetközi rendészeti együttműködés elméleti és gyakorlati tudásanyagát.
- Rendelkezik az európai uniós integráció történetének, intézményrendszerének és azok gyakorlati tapasztalatainak legfontosabb ismereteivel.
- Alapszinten rendelkezik az általános és a rendészeti területre vonatkozó speciális balesetvédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi ismeretekkel.
- Alapszinten rendelkezik a minősített időszakra vonatkozó rendészeti ismeretekkel.
- Magas szintű intézkedéstaktikai, fegyverzetismereti és önvédelmi ismeretekkel rendelkezik.

- Magas szinten tisztában van a nyomozások lefolytatásának, a nyomozási cselekmények végrehajtásának szabályaival.
- Kellő mélységben tisztában van a titkos információgyűjtésre vonatkozó jogi szabályozókkal és alapos gyakorlati végrehajtási ismeretekkel bír ezen a területen.
- Átfogóan ismeri a munkaköréhez tartozó útmutatókat, kapcsolódó jogszabályokat, munkaköréhez tartozó tárgykörökben.

b) Képességei

- Magabiztosan alkalmazza a rendészeti alaki szabályokat.
- Képes szóbeli és írásbeli beszámolók, elemzések, statisztikai adatsorok készítésére.
- Magabiztosan alkalmazza a rendészeti területen alkalmazott fegyverek, anyagi-technikai eszközök használatának szabályait.
- Magabiztosan el tudja látni a hivatásos szolgálati jogviszonyból adódó kötelezettségeket és feladatokat.
- Magabiztosan alkalmas a fegyveres szolgálatból adódó feladatok ellátására.
- Képes végezni, irányítani és vezetni a rendvédelmi szolgálati tevékenységet, továbbá ennek során együttműködni más hivatásrendekkel.
- Magabiztosan alkalmas ellátni a szolgálatói, illetve hatósági jogalkalmazói szolgálati feladatokat.
- Képes ellátni a szervezeten belüli és szervezeten kívüli kommunikációs feladatokat.
- Alkalmas a rendészeti alapfeladatok ellátása során információgyűjtő, elemző-értékelő, tervező-szervező és döntéselőkészítő feladatok végzésére.
- Képes a rendvédelmi munka operatív irányítására, koordinálására, a hazai és a nemzetközi szervezetek közötti együttműködés megvalósítására.
- Képes a beosztottak motiválására, nevelésére.
- Alkalmas a vezetővel szemben támasztott követelmények teljesítésére, a rendészeti szervezet vezetésére, tevékenységének irányítására, ellenőrzésére.
- Képes az alárendeltek napi tevékenységének tervezésére, szervezésére és vezetésére.
- Képes az alárendeltek kiképzésének, továbbképzésének tervezésére, szervezésére és végrehajtására.
- Magabiztosan alkalmas a humán erőforrás-gazdálkodás alapelveinek gyakorlati megvalósítására.
- Tudatosan alkalmazza a feladatok végrehajtásához szükséges informatikai, valamint speciális technikai eszközöket.
- Képes a szakterülettel összefüggő okmányok, dokumentumok kezelésére, szerkesztésére, kitöltésére, vezetésére, jelentések megírására.

- Képes a probléma felismerésére és megoldására.
- Képes az elvárt fizikai állapot fenntartására és az önvédelmi fogások alkalmazására.
- Képes a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek speciális szakmai, erkölcsi, etikai követelményeinek teljesítésére.
- Képes az általa tanult idegen nyelven szóbeli és írásbeli kommunikációra.

c) Attitűdje

- Nyitott az egyetemes és a nemzeti értékek megbecsülésére.
- Elfogadja a politikamentességet, a bajtársiasságot, azonosul a hivatásrendjének megfelelő szervezet sajátosságaival.
- Rendelkezik a hierarchiának megfelelő engedelmesség és parancsadás készségével.
- Erkölcsi tartás, szilárd akarat, kitartás, bátorság jellemzi.
- Vezetői példamutatás és határozottság, titoktartási készség jellemzi.
- Együttműködési készséget tanúsít a társ rendészeti szervek munkatársaival, előjáróival, beosztottaival.
- Fegyelmezett magatartás jellemzi, betartja a szolgálati érintkezés szabályait.
- A választott hivatásának megfelelő életvitelt folytat.
- Kezeli a pszichikai és fizikai stresszel együtt járó helyzeteket.
- Megfelelő önkontroll, tolerancia, előítéletektől mentes gondolkodás és viselkedés jellemzi.
- Munkáját önmagával és beosztottaival szemben is igényesen végzi.
- A vallási, etnikai és kulturális különbségeket tiszteli, toleráns magatartást tanúsít.
- Megbízhatóság és megvesztegethetetlenség jellemzi.
- Rendészeti hagyományok, tradíció tisztelete és ápolása jellemzi.
- Vállalja és hitelesen képviseli a rendőrség társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.

d) Autonómiája és felelőssége

- Ismereteit magabiztosan, kreatívan és önállóan alkalmazza.
- Logikusan és összefüggéseiben látja a feladatokat.
- Fegyveres feladatokat lát el, kényszerítő eszközöket önállóan alkalmaz.
- A helyzetnek megfelelően – szükség esetén idegen nyelven – kommunikál.
- Rendelkezik a vezetői feladatok ellátásához szükséges megjelenéssel és fellépéssel.
- Rendelkezik a személyiség hatékony megismerése módszereivel.
- Képes a bizalmon alapuló együttműködési viszony kialakítására.

- Alkalmos a problémacentrikus tárgyalási módszer kialakításának megvalósítására.
- Szakértői állásfoglalásaiért, tetteiért, döntéséért, mulasztásaiért bármely jogi fórum előtt felelősséget vállal.
- Öszinteség, önfegyelem és igazmondás jellemzi.
- Munkájában jellemző a pártatlanság.
- Alkalmos a személyi állomány képviselőjére.

E felsorolás mellett a bevándorlási rendőrtisztnek sajátos, a szakirányból eredő további kompetenciákkal is rendelkeznie kell. Ezzel kapcsolatban le kell szögezni, hogy olyan tudás, képesség birtoklásának igényéről beszélünk, amelyek egyetlen más rendőri (rendészeti) képzésben sincsenek jelen. E szakirányon eltérő, szakmai kompetenciák azok, amelyek az egyes rendőri szakmai képzettségeket megkülönböztetik egymástól, és önálló arculatot szabnak a határrendészetnek, közrendvédelemnek, közlekedésrendészetnek, igazgatásrendészetnek, vám- és pénzügyőri rendészetnek, valamint más szakokat illetően a büntügyi rendészetnek (bűnüldözésnek), a büntetés-végrehajtásnak, avagy akár a katasztrófavédelemnek.

A bevándorlási szakirányon a migráció rendészetével összefüggésben sajátosan kell megkövetelni az alábbi kompetenciákat.

a) Tudása

- Mélységében ismeri a migráció legfontosabb tényezőivel, kutatásával és rendszerével összefüggő alapvető fogalmi ismérveket.
- Tisztában van az idegenrendészeti európai uniós és hazai szabályozási rendszerekkel.
- Jól ismeri a menekültügyi szabályozás dimenzióit, a magyar menedékjogi eljárás rendszerét.
- Alapvetően ismeri a külföldiekre vonatkozó szabályozás történeti alkalmazás lehetőségeit.
- Tudása kiterjed az állampolgársági szabályokra.

b) Képességei

- Betölti a menekültügyi és idegenrendészeti hatóság területi és központi szerveinél kiemelt szakmai ügyintézői munkakörököt.
- Képes a menekültügyi és idegenrendészeti hatóság szakmai tevékenységét meghatározó idegenrendészeti, valamint menekültügyi szakterületekhez kapcsolódó ismeretek gyakorlati alkalmazására.
- Rendelkezik a menekültügyi és idegenrendészeti hatóság szervezeti egységeinél középvezetői feladatok ellátásához szükséges képességekkel.

- Részt vesz a hazai és a nemzetközi migrációs szervezetekkel történő együttműködésben, nemzetközi szakmai párbeszédben.

c) Attitűdje

- Erkölcsei tartás, megbízható és korrupcióellenes szilárd akaratú, kitartás, fegyelmezett munkavégzési készség jellemzi fokozott migrációs nyomás esetén is.
- Nyitott a hatósági, jogalkalmazói és szolgáltató feladatok végzésére.

d) Autonómiája és felelőssége

- Együttműködik más hivatásrendek képviselőivel.
- Általános felügyelet mellett önállóan végzi és szervezi a részére meghatározott szakmai feladatokat.
- Felelősséget visel a munkájával és a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Önállóan és felelősséggel vesz részt a menekültügyi és idegenrendészeti hatóság tevékenységével kapcsolatos szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.
- Projektekben és csoportmunkában a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi, de elfogadja az együttműködés szükségességét is.

A KKK által meghatározott fenti kompetenciák érvényesülése az egyes tanórán keresztül valósítható meg. Ahogy a tudás és képesség kompetencia halmozokból kiderül, egy bevándorlási rendőrtisztnek széles körű általános műveltséggel és rendészeti szakmai ismerettel kell rendelkeznie. Ehhez különböző tudománykörökhöz kapcsolható tantárgyak eredményes teljesítése szükséges. Ezek a tantárgyak három nagyobb modulba oszthatók.

Ludoviceum

A Nemzeti Közszerületi Egyetem államtudományi képzésének sajátja, hogy 2013-tól nemcsak az adott karhoz kapcsolódó tudásanyag jelenik meg az oktatásban, hanem a hallgatók más karok tudományterületét is megismerhetik egy-egy tantárgy keretében. Az így létrejött egyetemi közös modul célja volt, hogy

- a társkarok alapszakos hallgatói számára az állam- és a közszerület teljes spektrumából adjanak alapismereteket;
- a közös közszerületi alapismeretek segítsék elő más közszerületi hivatásrendek feladatainak és működésének megértését;

- támogassák a közszolgálati életpályák egymáshoz közeledését;
- biztosítsák az NKE társkarok közötti átoktatást és áthallgatást;
- valósítsák meg a társkarok hallgatóinak közös tanulási élményét.

A fenti, kitűzött célok azonban csak részben teljesültek, ezért az egyetemi közös ismeretanyag újragondolása vált szükségessé. Ez lett a Ludoviceum tantárgycsoport, amelynek funkciója az egyetemi brandépítés, a kommunikáció hatékonysága, valamint a technikai használhatóság. E tantárgyak három nagyobb csoportba illeszthetők:

1. Műveltség, kultúra, értékek.
2. Államtudomány.
3. Egyetemi közös közszolgálati gyakorlat.

A műveltség, kultúra, értékek tantárgycsoport célja a magyar identitás alap-elemeinek, kultúrájának, tudományának szemelvényes bemutatása. Az egyes szemelvények, illusztrációk és irodalom azonban nem megmondani akarják, hogy mit kell gondolni, hinni a magyar identitásról, kultúráról, nemzetről, hanem a bemutatott példák által közvetíteni szeretne abból az anyagból, amelyre a fogalmak tartalma magyar szempontból igaz.

Az államtudományi ismeretanyag képezi a közszolgálati ismereteket és egymás hivatásrendjének/szakterületének a megismerését. Az egyes tantárgyak olyan előadássorozatra épülnek, amelyek az adott tudományterület/szakterület alapkérdéseit és gondolatrendszerét mutatják be. Az előadások célja, hogy felébresszék és fenntartsák a hallgatók figyelmét, gyakorlatias, sokszínű tudást közvetítsenek. Cél az, hogy a hallgatók ne kényszerként éljék meg egy rokon szakterület oktatását, hanem motivációt kapjanak érdeklődésük bővítéséhez. Az előadások célja tehát nem a tárgy bevett ismeretanyagának közvetítése és számonkérése, hanem a hallgatói kíváncsiság felkeltése, élmények közvetítése. E tantárgyak érintik az állam és kormányzás, a honvédelem, az Európa-tanulmányok, a nemzetközi politika és biztonság, a fenntartható fejlődés és az információs társadalom témaköreit.

A képzés lezárásaként kerül megrendezésre a végzős évfolyamok részére az egyetemi közös közszolgálati gyakorlat és az erre való elméleti felkészítés, amelynek főbb elvei, irányvonalai egy valós és lehetséges problémahelyzet valamennyi hivatásrend közreműködésével történő feldolgozására irányul. A cél, a hallgatók szakismereteinek gyakorlati alkalmazása más karok együttműködésében egy szimulált helyzetben.

Közös rendőri ismeretanyag

A közös rendőri ismeretanyag adja a közös rendészeti (rendőri) tudás és képességek elsajátításának vázát. Ebben kapnak helyet a belügyi alapmodulként is említhető olyan gyakorlatias tárgyak, mint az általános szolgálati ismeretek, a lökiképzés, a rendőri testnevelés és önvédelem, illetve elméleti tudnivalók, mint a rendészettörténet, a szabálysértési alapismeretek vagy a társadalmi és kommunikációs ismeretek.

A közös rendőri ismeretanyag azonban nemcsak rendőrszakmai tárgyakat foglal magába. Ide tartoznak az alkotmányjogi, a közigazgatási jogi, a rendészetelméleti és a szociológiai tantárgyak éppúgy, mint a bűnügyi tudományok (kriminalisztika és kriminológia), az egyes büntető jogtudományok (büntetőjog, büntető eljárásjog) vagy az intézkedéstaktika, a kriminálpszichológia, a rendészeti hatósági eljárásjog vagy akár a rendészeti kommunikáció.

Szakmai ismeretanyag

A Ludoviceum és a közös rendőri ismeretanyag minden tisztjelölt számára közös tudást biztosít. A szakirány által megkívánt sajátos szakmai ismeretek azonban olyan tantárgyak útján érhetők el, amelyek más képzésben nem találhatóak meg. E szakmai ismeretanyag az, amely megkülönbözteti egymástól az egyes szakirányokat, illetve ez a tantárgyakból összeálló halmaz felelős azért, hogy a hallgató az általános ismereteken túlmutató szakismerettel rendelkezzen. A migrációs szakmai ismeretanyag több, egymástól jól elhatárolható ismeretcsoportra osztható.

- a) Elsőként a migrációelméleti tárgyakra kell gondolni, amelyek célja az emberi vándorlással összefüggő tézisek, tényezők és tendenciák megismerése. E csoportba tartoznak a migráció rendszertanával, szabályozásával, történetével foglalkozó tárgykörök éppúgy, mint a migrációval összefüggő szervezetek megismerésével, valamint az európai migrációs politikával összefüggő tantárgyak.
- b) A második szakmai tantárgycsoportba a bevándorlással összefüggő hatósági jogalkalmazási kérdések tartoznak. E körben említhetők a külföldiek (szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezők, valamint harmadik országbeli állampolgárok) igazgatásával és rendszertével, a menekültüggyel, menedékkjoggal és a menedékkjogi ismeretekkel, valamint a külföldiekkel és a migrációval kapcsolatos bűnügyi eljárásokkal foglalkozó tárgyak.

- c) A harmadik tantárgyi csoportban a migrációelméleti és a bevándorlási szakmai tantárgyakat kiegészítő tudást biztosító ismerethalmaz tartozik. Ezek az állampolgársági jog és igazgatás, az alapjogok védelme és gyakorlata, a státuszjogok, az interkulturális ismeretek, nem utolsósorban a határrendészet és az államhatár ismeretek.
- d) Negyedik csoportba pedig olyan gyakorlati tudásfejlesztési programok tartoznak, mint az okmányismeret, a rendészeti vezetési gyakorlat, avagy az egyes tanéveket követő szakmai gyakorlatok.

Összefoglalás

A migrációs rendészeti felsőoktatás jellemzője, hogy az egyrészt az emberi vándorlással mint társadalmi jelenség szabályozásával, valamint az idegen honosságú személyek beutazásával és tartózkodásával kapcsolatos jogi és igazgatási ismeretekkel foglalkozik, másrészt a felsőfokú oktatásba ágyazottan, de az államtudományi képzési terület részeként konkrét intézményben, az e képzésért kizárólagosan felelős Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán valósul meg.

A migrációs rendészeti felsőoktatás ennél fogva egyszerre biztosítja a hatósági jogalkalmazói tevékenység ellátásához szükséges igazgatási és rendészeti tudnivalókat, másfelől – a rendvédelmi szervek utánpótlásigényét kielégítő más képzésekhez igazodva, illetve ahhoz szervesen csatlakoztatva – mindazokat a kompetenciákat, amelyek a rendvédelmi szférára vonatkoznak.

Maga a képzés – e tanulmány készítéséhez viszonyítva – pontosan egy évtizedre tekint vissza, csakúgy, mint a képzés megvalósításáért felelős tanszék: a Bevándorlási Tanszék. A rendészeti igazgatási alapképzési szak migrációs szakiránya, az általános idegenrendészeti hatóság közigazgatási szervezeti jellege miatt, úgynevezett civil, rendőri szakképzettséget nem biztosító képzésként indult el 2012-ben. E képzésre nappali munkarendben 2021. évben már nem lehetett felvételt nyerni, de a levelező munkarendben továbbra is elérhető.

A rendészeti migrációs felsőfokú képzés következő szintje a 2021. évtől nappali munkarendben elérhető – így a migrációs szakirányt felváltó – rendészeti alapképzési szak bevándorlási szakiránya létesítése és indítása lett. Ennek alapvető oka, hogy a magyar idegenrendészeti hatóság szervezeti jellegének megváltozásával módosítani kellett a migrációs rendészeti felsőoktatás tanrendjét is. Az eddigi civil, rendőri szakképzettséget nem biztosító képzés helyét rendőri alapképzettséget nyújtó felkészítésre vált igény, amely rendőrtiszti kimenetet biztosít a végzett hallgatók számára.

A jövő bevándorlási tisztjeinek kompetenciáját jogszabály (KKK) határozza meg. Fontos megjegyezni, hogy a képzés során nem sematikus eljárásokat ismerő tisztségviselőkre van szükség, hanem olyan rendőrtisztekre, akik kiemelkedő műveltség birtokában, az általános rendőri feladatok ismeretében rendelkeznek azzal a tudással és képességgel, hogy a migráció igazgatásában, a külföldiekre érintő hatósági jogalkalmazói tevékenység során tudjanak törvényesen és szakszerűen eljárni.

E követelmények biztosítása pedig erősen függ a szakirány szerinti képzés intézmény, tanszék oktatói állományától is. A megváltozott helyzet, a rendőrtisztképzéshez kapcsolódó paradigmák előtérbe kerülése fokozott követelményeket támaszt az oktatói közösségre is, és az ő kiválasztásuk révén a képzést hivatalból támogató rendvédelmi szervre (Kovács, 2021). A rendőrtiszt-képzés e szegmensét illetően ez a feladat az általános idegenrendészeti hatósághoz, az Országos Idegenrendészeti Főigazgatósághoz kapcsolódik, amely szervezet egyúttal a migrációs rendészeti felsőoktatás legjelentősebb támogatója is.

Felhasznált irodalom

- Christián L. & Erdős Á. (2020). Vészharang és jubileum. A rendészeti felsőoktatás kilátásai, a tisztjelöltek toborzásának és életpályára állításának nehézségei. *Belügyi Szemle*, 68(12), 11–42. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2020.12.1>
- Hautzinger Z. (2019). Az NKE Rendészettudományi Kar képzési rendszerének változása, a migrációs képzés helyzete. In Teke A. (Szerk.), *Az idegenrendészeti intézményrendszer átalakulásának tapasztalatai Magyarországon és kitékintés az intézményrendszer változásaira az Európai Unióban*. Tudományos konferencia, Budapest, 2019. szeptember 17-18. (pp. 51–64). Magyar Rendészettudományi Társaság Migrációs Tagozat.
- Hornyik Zs. (2020). Interjú dr. Kiss Attilával, az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság vezetőjével. Az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság megalakulása. *Belügyi Szemle*, 68(9), 165–172. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2020.9.10>
- Kovács G. (2021). A rendvédelmi tisztképzéssel kapcsolatos követelmények fejlődésének néhány állomása. In Boda J. & Tóth N. Á. (Szerk.), *50 éves a rendészeti felsőoktatás* (pp. 248–255). Ludovika Egyetemi Kiadó.
- Végh Zs. (2019). Változások a migrációs igazgatásban Magyarországon. In Teke A. (Szerk.), *Az idegenrendészeti intézményrendszer átalakulásának tapasztalatai Magyarországon és kitékintés az intézményrendszer változásaira az Európai Unióban* (pp. 65–79). Magyar Rendészettudományi Társaság Migrációs Tagozat.
- Végh Zs. (2021). Az idegenrendészeti szervezet és munkájának három évtizede. In Christián L., Lippai Zs. & Németh Zs. (Szerk.), *A rendszerváltás hatása a rendészetre* (pp. 153–168). Ludovika Egyetemi Kiadó.

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Hautzinger Z. (2022). A migrációs igazgatásra felkészítés akkreditálása a rendészeti felsőoktatásban. *Belügyi Szemle*, 70(10), 2011–2028. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.10.5>

